Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl
26/09/2023 18:50:25 CEST
ID: 34030767-f192-44f3-bcda-c8e857919104
Auth: Scribble

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Signed By: Vellenga, Sj. (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
26/09/2023 18:37:24 CEST
ID: 34030767-f192-44f3-bcda-c8e857919104
Auth: Scribble

Zaaknummer:

Voorstel van: college van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:
mevr. Inge Harmsen
0297-387575
inge.harmsen@aalsmeer.nl

Datum: 26 september 2023

Portefeuillehouder: wethouder ing. S.A.S. Spaargaren

Onderwerp

Programmabegroting 2024 gemeente Aalsmeer

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

a. De programmabegroting 2024 vast te stellen;
b. De in de programmabegroting 2024 opgenomen budgetten 2024 per programma te autoriseren op het niveau van lasten, baten en saldo per programma.
c. Voor de voorgestelde investeringen 2024 conform paragraaf 4.2 van de programmabegroting 2024 de benodigde kredieten beschikbaar te stellen;
d. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2025-2027.

Samenvatting

De Gemeentewet schrijft voor dat gemeenten een begroting (voor het eerstvolgende boekjaar) en meerjarenraming (voor de drie jaren daarop volgend) maken.
De programmabegroting 2024 is een nadere uitwerking van de in de kadernota 2024 opgenomen uitgangspunten en nadien bekend geworden autonome ontwikkelingen.
Het voorstel aan de raad is de programmabegroting 2024 vast te stellen, alsmede voor de daarin opgenomen investeringen een krediet beschikbaar te stellen.
Na vaststelling door de gemeenteraad dient de vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten.

Doel

Uitvoering geven aan de artikel 191 lid 1 Gemeentewet: de gemeenteraad stelt een programmabegroting 2024 vast, waarin de bestuurlijke en financiële kaders voor het komende begrotingsjaar zijn opgenomen.

Prestatie

In de programmabegroting zijn de doelstellingen voor 2024 opgenomen, datgene wat we daarvoor gaan doen en welke budgetten we daarvoor beschikbaar hebben.
Na vaststelling van de programmabegroting vormt deze de opdrachtformulering aan de AA organisatie die als gevolg van de afgesloten centrum regeling Amstelveen Aalsmeer de opdracht heeft de dienstverlening aan het bestuur van Aalsmeer te verzorgen.

Voorgeschiedenis en context

Vertrekpunt voor de begroting is het laatst door de raad vastgestelde meerjarenperspectief.
De raad heeft de vrijheid ten aanzien van de voorgestelde ontwikkelingen een eigen afweging te maken. Voorwaarde is dat de begroting structureel en reëel sluitend is.
Daarnaast dient de gemeente een positieve algemene reserve te hebben.
De wettelijke basis voor de begroting bestaat uit:

- Artikel 189 tot en met 195 en artikel 203 Gemeentewet;
- Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten
- Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer
- Kaderbrief Financieel toezicht 2024 Provincie Noord Holland

---

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

De programmabegroting 2024 is om die reden gebaseerd op het raadsprogramma 2022 - 2026 'Aan de slag voor Aalsmeer' en het collegeprogramma 2022 - 2026 'Samenwerken aan Aalsmeer'. Voor de in deze programmabegroting 2024 opgenomen budgetten is het budget voor nieuw beleid, gebaseerd op het voorstel bij de programmabegroting 2023 (raad 3 november 2022) vooralsnog het uitgangspunt geweest.

In het voorstel over de meicirculaire 2023 is ingegaan op de financiële gevolgen van het Rijksbeleid als gevolg van de (eenzijdige) indexeringssystematiek van het Rijk vanaf 2026, koppeling van de indexering aan het BBP vanaf 2027, opschalingskorting en additionele middelen Jeugdzorg in relatie tot de Hervormingsagenda, waarvan de gevolgen inmiddels bekend zijn als het 'ravijnjaar' 2026 door de korting van € 3 miljard die door de Rijksoverheid op het gemeentefonds is doorgevoerd.
Inmiddels heeft de Tweede Kamer het onderwerp 'Financiën decentrale overheden' controversieel verklaard. Het debat in de Tweede Kamercommissie van Binnenlandse Zaken dat voor 4 oktober hierover gepland stond gaat als gevolg hiervan niet door. Een oplossing voor 'het ravijn' zal er daarom voorlopig niet komen.
Uiterlijk in het voorjaar 2024 wordt door het Rijk wel een besluit wordt genomen over de opschalingskorting. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden om incidentele middelen en overschotten in te zetten als structureel dekkingsmiddel om daarmee tijdelijk de financiële tekorten te kunnen overbruggen. In het laatste geval zouden we een gedeelte van onze weerstandscapaciteit tijdelijk kunnen inzetten.

In lijn met de resolutie van de VNG van 6 juni staan wij voor een rechtvaardig, duurzaam en solide meerjarig financieel perspectief. Wij volgen daarbij het begrotingsadvies van de VNG van afgelopen zomer dat bestaat uit twee onderdelen:

- Presenteer voor 2024 en 2025 van de meerjarenraming 2025-2027 een sluitende begroting;
- Breng de lasten in de meerjarenramingen voor 2026 en 2027 in beeld, in de vorm van een realistische begroting. Baseer deze op het huidige takenpakket, de noodzakelijke investeringen, de inflatie, de stijgende rente, de ambities uit de coalitieakkoorden en geschatte mee- en tegenvallers.

Deels in lijn met dit begrotingsadvies laten wij in deze begroting zien wat de impact is van de aangekondigde bezuiniging is zonder daarbij nu al maatregelen in de begroting op te nemen die de Aalsmeerse samenleving gaan raken. Gedeeltelijk omdat de financiële effecten van een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP niet in deze programmabegroting zijn opgenomen. Dat geldt ook voor de mogelijk hogere lasten van het beheer en onderhoud van de openbare buitenruimte.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Zie ook onder overwegingen/ Financiën
In deze programmabegroting zijn de investeringsambities zoals deze in de Kadernota 2024 zijn benoemd nog niet opgenomen (o.a. de kazerne, meerjarenplan buitensportaccommodaties en het zwembad). In het kader van de integrale besluitvorming over de inzet van de beschikbare middelen vindt hierover op een later moment besluitvorming plaats.

Het merendeel van de gemeenten heeft daarnaast in de meerjarenraming 2024-2026 van de begroting 2023 een stelpost Jeugd opgenomen. Dit was mogelijk op basis van een afspraak tussen

het Rijk, IPO en VNG. De door de gemeenten gehanteerde bedragen konden worden berekend op basis van financiële reeks de uitspraak van de zogenaamde Commissie van Wijzen.
De stelposten bedragen maximaal het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen, rekening houdend met de aanvullende besparing van € 511 miljoen voor rekening en risico van het Rijk. Het opnemen van de stelpost is voor eigen risico en geeft geen budgettaire garantie dat het geld ook daadwerkelijk beschikbaar komt. Onderdeel van de toezegging van de gelden uit de Commissie van Wijzen is de hervormingsagenda. Aalsmeer heeft in haar begroting en meerjarenraming geen rekening gehouden met deze stelpost.

Participatie

Niet van toepassing

Kantekeningen en risico's

Taakstelling AA-organisatie 'oud voor nieuw'
In deze programmabegroting is conform de met u gemaakte afspraken over een stabiele dienstverleningsbijdrage een taakstelling 'oud voor nieuw' opgenomen. Ombuigingsvoorstellen ter grootte van € 2,5 miljoen onder andere ter dekking van de door Amstelveen ingediende AA-claims moeten invulling geven aan deze taakstelling. Hiervoor is dit voorjaar een verzoek gedaan aan de AA-organisatie.
Kort voor het zomerreces zijn de ombuigingsvoorstellen ontvangen van de AA-organisatie. Daarvan is geconcludeerd dat deze nog niet de fase van besluitvorming hebben bereikt. Over de invulling van de taakstellingen vindt binnenkort een bestuurlijk overleg plaats.
Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat indien de in de begroting opgenomen taakstellingen niet worden ingevuld dit nadelige impact heeft op het gepresenteerde begrotingsresultaat. Het is dan ook van groot belang dat de AA-organisatie hiervoor snel met aanvullende voorstellen komt waaruit u vervolgens een voor Aalsmeer verantwoorde keuze kunt maken.

Beheer en onderhoud openbare buitenruimte
In de tweede helft van 2023 is een nieuw beheersysteem voor de openbare buitenruimte gevuld met actuele gegevens over het areaal van de openbare ruimte. Of dit leidt tot een aanvraag voor aanvullende beheerbudgetten bij de Kadernota 2025 is ten tijde van het opstellen van de programmabegroting nog niet te zeggen.

Financiën

Het voorliggende concept van de programmabegroting 2024 laat het onderstaande perspectief zien.

Ontwikkeling programmasaldo (bedrag x € 1.000)	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Perspectief volgens Kadernota 2024	**0**	**0**	**0**	**-1.033**
Totaal autonome ontwikkelingen	-592	-897	-1.237	-1.543
Totaal dekkingsvoorstellen	592	897	0	0
Saldo Programmabegroting 2024	**0**	**0**	**-1.237**	**-2.576**

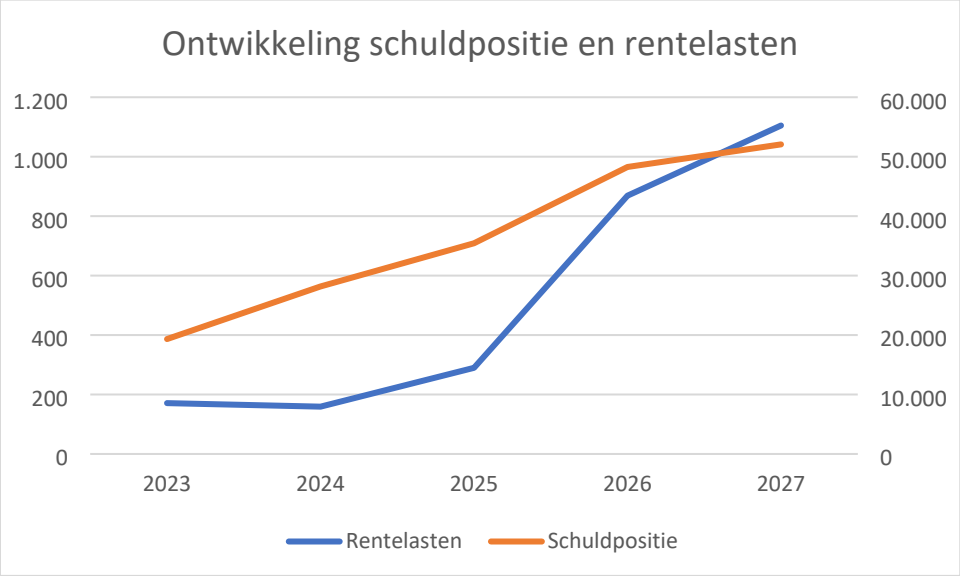
Ten opzichte van de Kadernota 2024 is nog een aantal nieuwe mutaties opgevoerd. Deze wijzigen het perspectief na besluitvorming Kadernota 2024. De afzonderlijke mutaties worden onder de tabel met het verloop van het (meerjaren)perspectief uit de programmabegroting 2024 nader toegelicht.
Daarnaast is om de programmabegroting 2024 sluitend te maken een aantal voorstellen in voorliggende begroting verwerkt.

Een toelichting op de afzonderlijke mutaties die in deze begroting 2024 zijn opgenomen vindt u terug in de Financiële begroting 2024 vanaf pagina 138 van het document.

Uit voorliggend meerjarenperspectief blijkt de consequentie van de korting op de algemene uitkering van € 3 miljard vanaf 2026. Voor Aalsmeer heeft dit een impact van ca. € 2,4 miljoen euro.
Om naar de toekomst toe een sluitende begroting te kunnen blijven presenteren is het noodzakelijk dat:

- De in de programmabegroting 2024 opgenomen taakstellingen worden ingevuld;
- Het Rijk met aanvullende middelen komt (Opschalingskorting, Jeugd, "Ravijn");
- Er keuzes moeten worden gemaakt in ambities.

Schuldpositie
Aalsmeer staat voor grote opgaven de komende jaren. Dat heeft consequenties voor de schuldpositie en de rentelasten van de gemeente. In onderstaande tabel maken wij dat inzichtelijk.



Bij de ontwikkeling van schuldpositie in bovenstaande tabel wordt opgemerkt dat door de wijze waarop besluitvorming over het MPP plaatsvindt de benodigde financiering voor de jaarschijf 2027 nog niet is opgenomen. Dit geldt ook voor de besluitvorming over een zwembad, het MJOP buitensportaccommodaties, brandweerkazerne en het IHP.
Onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen zijn de kengetallen. Eén van de kengetallen is de netto-schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Uit daar opgenomen tabel blijkt dat deze zich binnen deze raadsperiode nog binnen de normen blijft, maar dat deze wel snel oploopt.

Ontwikkeling weerstandsratio
De weerstandsratio in voorliggende concept programmabegroting is 1,7. Dat is 0,2 beter dan in de jaarstukken 2022 en het gevolg van enerzijds een verlaging van de benodigde weerstandscapaciteit en anderzijds een toename van het beschikbaar weerstandsvermogen door een hogere onbenutte belastingcapaciteit en een hogere reserve voorlopige winsten grondexploitaties na actualisatie van de MPG 2023.
De verlaging van de benodigde weerstandscapaciteit is het gevolg van :

- Het risico in het kader van deelgebied deel 2 West GPAG BV is verlaagd van 85% naar 20% omdat besluitvorming door de raad heeft plaatsgevonden. Restrisico heeft betrekking op vergelijkbare zaken waarover de raad nog wel een besluit moet nemen.
- In 2023 wordt binnen GPAG een aantal uitgiftes voorzien waardoor de financieringsbehoefte van GPAG BV afneemt en daarmee de garantstelling door aandeelhoudende gemeenten.

Lokale heffingen
In de paragraaf lokale heffingen van de voorliggende begroting zijn de tariefvoorstellen voor 2024 opgenomen. Basis voor deze tariefvoorstellen zijn primair de uitgangspunten geweest zoals die met het de besluitvorming over de Kadernota 2024 zijn vastgesteld. Als gevolg van een hogere stijging van de tarieven van de Meerlanden in 2024 zijn wij echter genoodzaakt om u een gewijzigd tariefvoorstel voor te leggen voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van de lokale woonlasten die in onderstaande tabel is opgenomen:

Soort lokale heffing	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
OZB aanslag woning eigenaar	414	425	505	529	550
Rioolheffing eigenaar	174	174	177	181	188
Afvalstoffenheffing gebruiker	291	299	237	330	370
Woonlasten	879	898	919	1.040	1.104
Eenmalige belastingkorting voor huishoudens in 2022			-96		
Woonlasten na belastingkorting	**879**	**898**	**823**	**1.040**	**1.104**
% toename t.o.v. vorig jaar	2,8%	2,2%	2,3%	n.v.t.	6,5%

Ook voor de stijging van de legestarieven willen wij u een afwijkend voorstel doen. Dit heeft te maken met procentueel grotere stijging van de dienstverleningsbijdrage van de AA-organisatie als gevolg van het effect van de nacalculatie 2023. Omdat het verstrekken van leges een directe relatie heeft met de uitvoeringskosten van de AA-organisatie is het voorstel om deze met 8,7% te verhogen conform de doorberekende stijging.

De belastingverordeningen 2024 stelt u vast in de raadsvergadering van 21 december a.s.

Investeringen
In de paragraaf investeringen is een overzicht opgenomen van het meerjaren investeringsprogramma (MIP) voor de jaren 2024 tot en met 2027 per programma. U stelt met het vaststellen van de programmabegroting 2024 de kredieten 2024 vast, de overige jaren zijn voor nu ter kennisname. In dit overzicht zijn de investeringsambities zoals deze in de Kadernota 2024 zijn benoemd nog niet opgenomen (o.a. de kazerne, meerjarenplan buitensportaccommodaties en het zwembad). In het kader van de integrale besluitvorming over de inzet van de beschikbare middelen vindt hierover op een later moment besluitvorming plaats.
In aanvulling daarop zijn in de programmabegroting 2024 twee additionele investeringen opgenomen. Het betreft:
1. LED verlichting sportverenigingen, afschrijvingstermijn 25 jaar, investeringsbedrag € 150.000
2. Handbalveld naast RKDES, afschrijvingstermijn 15 jaar, investeringsbedrag € 65.000

Ad. 1. Voorafgaand aan de investering in de LED verlichting bij de sportverenigingen wordt een business case opgesteld. Daarbij wordt in lijn met de nota vaste activa 2023 van de gemeente beoordeeld.
Ad. 2. Het handbalveld naast RKDES is afgekeurd.
De bond geeft verschillende mogelijkheden voor buiten handbal. De vereniging oriënteert zich momenteel op de toekomst voor wat betreft de verschillende vormen van buiten handbal (beach, gras of asfalt). De vormen van beach en gras zullen in overleg met de ESA besproken worden.

Septembercirculaire 2023
Op het moment van het aanbieden van deze begroting is de septembercirculaire van het Rijk net binnen. Het ontvangstmoment is echter te laat om de uitwerking van deze circulaire nog in deze begroting te kunnen verwerken. Daarom wordt er een apart raadsvoorstel opgesteld zodat u de

ontwikkelingen uit de septembercirculaire bij de voorbereiding van de beraadslagingen over de begroting 2024 kan betrekken.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Ingevolge artikel 191 lid 2 Gemeentewet dient de door de gemeenteraad vastgestelde begroting vóór 15 november te worden ingezonden aan Gedeputeerde Staten. Voorafgaand aan de raadsbehandeling heeft de begroting ter inzage gelegen en is hier bekendheid aan gegeven.

Evaluatie

De verantwoording over de programmabegroting 2024 vindt plaats in de 1e en 2e bestuursrapportage 2024 en de jaarstukken 2024. Onderdeel van die documenten is zowel een beleidsmatige als een financiële verantwoording.

Duurzaamheidsaspecten

Onderdeel van de programmabegroting 2024 is een paragraaf duurzaamheid.

Bijlagen

Programmabegroting 2024 gemeente Aalsmeer

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.